

A Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság

a dr. Téglásy Balázs ügyvéd (1136 Budapest, Hegedűs Gyula u. 34. II/3.) által képviselt lperesnek

32 Budapest, Váci út 18. IV. em.; eljáró ügyvéd:

) által képviselt

ERSTE Bank Hungary Zrt. (1138 Budapest, Népfürdő u. 24-26.) alperes ellen

végrehajtás megszüntetése iránt indított perében meghozta a következő

ítéletet:

A bíróság a dr. Dócs Attila önálló bírósági végrehajtó előtt folyamatban lévő végrehajtást megszünteti.

számon

Kötelezi a bíróság az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 508.000, (ötszáznyolcezer) Ft perköltséget, és az állami adóhatóság külön felhívására – az abban megjelölt időben és módon – a Magyar Államnak 892.673,- (nyolcszázkilenvenkétezerhatszázhetvenhárom) Ft kereseti illetéket.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül a Fővárosi Törvényszékhez címzett és a jelen bíróságon 3 példányban benyújtandó fellebbezésnek van helye.

A fellebbezésben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a fellebbezés irányul és elő kell adni, hogy a fél a határozat megváltoztatását mennyiben és milyen okból kívánja. A fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására akkor kerülhet sor, ha az új tény vagy az új bizonyíték az elsőfokú határozat meghozatalát követően jutott a fellebbező fél tudomására, feltéve, hogy az – elbírálása esetén – reá kedvezőbb határozatot eredményezett volna. A fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására, vagy az elsőfokú bíróság által mellőzött bizonyítás lefolytatásának indítványozására akkor is sor kerülhet, ha az az elsőfokú határozat jogszabálysértő voltának alátámasztására irányul; a Pp. 141. § (6) bekezdésében foglaltakat azonban ebben az esetben is alkalmazni kell.

A felek a fellebbezési határidő lejárta előtt előterjesztett közös kérelmükben kérhetik a fellebbezés tárgyaláson kívüli elbírálását.

Ha a fellebbezés csak a kamatfizetésre, a perköltség viselésére vagy összegére, illetve a meg nem fizetett illeték vagy az állam által előlegezett költség megfizetésére vonatkozik; az előzetes végrehajthatósággal, a teljesítési határidővel vagy a részletfizetés engedélyezésével

kapcsolatos, vagy az ítélet indokolása ellen irányul, a fellebbező fél a fellebbezésében kérheti tárgyalás megtartását.

Indokolás:

A felperes mint adós, mint adóstárs és az alperes mint hitelező között 2007. szeptember napján ügyletszámon kölcsönszerződés jött létre, annak megnevezése szerint svájci frank alapú, szabad felhasználású jelzáloghitelre vonatkozóan, egyenletes részletfizetéssel, 6 hónapos kamatperiódussal.

A szerződés I/1. pontja alapján a bank az adós részére 57.798 CHF összegű kölcsönt nyújt, az I.2. pont értelmében 240 hónap futamidőre. A szerződés II/1. pontja akként rendelkezik, hogy a kölcsön folyósításának módja: az adós Erste Bank Hungary Nyrt.-nél vezetett

számú lakossági forint bankszámlájára/devizaszámlájára történő egyösszegű átvezetés. A bank a szerződésben meghatározott folyósítási feltételek maradéktalan teljesülése esetén 8 munkanapon belül utalja át a kölcsön összegét. A kölcsönszerződés III/3. pontja szerint a kölcsön éves kamatlába a folyósítás időpontjában a Hirdetményben megállapított érték, melyet a bank a szerződéskötés napjára vonatkozóan tájékoztató jelleggel közöl: a kamatláb évi 5,99%. A kölcsön éves kamatlába hat hónapos kamatperiódusonként változó. A Bank a kölcsön ügyleti kamatlábát, késedelmi kamatát kamatperiódusonként, a kamatperiódus első napjától jogosult egyoldalúan megváltoztatni. A szerződés III/1. pontjában a 41/1997. (III. 5.) Korm.rendelet előírásai szerint számított teljes hiteldíj mutató 6,9%-ban került megjelölésre. A havonta fizetendő törlesztőrészletek összege a szerződés IV.2. pontja szerint 413,75 CHF, esedékességük minden hónap 15. napja. A törlesztőrészletek CHF-ben teljesítendők, más pénznemben való teljesítés esetén a bank az esedékesség napján alkalmazott, a Hirdetményben hivatkozott számlakonverziós deviza eladási árfolyamon kiszámított CHF összeget fordít az éppen esedékessé vált kötelezettség teljesítésére. A kölcsönszerződés IV.6. pontja alapján az adós köteles biztosítani, hogy az esedékessé váló részösszegek fedezete az esedékesség időpontjában a

számú lakossági bankszámlán/devizaszámlán rendelkezésre álljon, mely tekintetében az adós felhatalmazza a bankot, hogy annak terhére a mindenkor esedékes törlesztő részleteket beszedje.

A szerződés I/4. pontja szerint a felek kijelentik és kötelezik magukat arra, hogy bármely elszámolási vita, illetve banki igény kielégítése esetére, vagy a jelen okirat szerinti kölcsönből mindenkor fennálló kölcsön és egyéb tartozás mértékére, a folyósítás tényleges időpontja, a teliesítési kötelezettség lejárata megállapítása, valamint bármely egyéb a közvetlen bírósági végrehajtás céljából szükséges tény, adat megállapítása tekintetében az adós banknál vezetett számlái és a bank nyilvántartásai, könyvei alapján készült közjegyzői okiratba foglalt tény tanúsítást fogadják el, mint közhiteles, aggálytalan tartalmú bizonyítékot. Ennek megfelelően a kölcsön és járulékai nem, vagy nem szerződés szerinti megfizetése esetén végrehajtás alapjául szolgáló, mindenkor fennálló kölcsön- és járuléktartozást, továbbá a fent hivatkozott tényeket jelen okirat mellett az adós banknál vezetett számláiról, illetve a bank nyilvántartásai, könyvei alapján készült közjegyzői okiratba foglalt ténytanúsítvány tanúsítja, amelynek elfogadására a felek jelen okirat aláírásával kötelezettséget vállalnak. A felek/adós felkérik a jelen okiratot szerkesztő közjegyzőt, vagy egyébként illetékességgel bíró közjegyzőt, hogy a fenti kölcsönből fennálló kölcsön és járulékai, továbbá egyéb tartozása mértékét, továbbá a fent hivatkozott tényeket, adatokat esetleges végrehajtási eljárás kezdeményezése esetén a bank felkérésére az adós banknál vezetett számlái, a bank nyilvántartásai, könyvei alapján és nyilvántartásokba való betekintéssel közjegyzői

tanúsítványba foglaltan tanúsítsa, e tekintetben banktitok megtartásának kötelezettsége alól a felmentést megadják.

A kölcsönszerződés VIII.12. pontja alapján a kölcsön és járulékai összegének megállapítására a bank könyvei és nyilvántartásai az irányadóak.

A kölcsönszerződéssel egyidejűleg a felek jelzálogszerződést is kötöttek, amellyel 59.798 CHF tőke és járulékai – azaz 5,99% változó ügyleti kamat és a mindenkor hatályos Hirdetmény szerinti késedelmi kamat – erejéig jelzálogjogot alapítottak az alperes javára a számon nyilvántartott, természetben a szám alatti ingatlanra vonatkozóan.

A magánokiratba foglalt kölcsönszerződés alapján a felperes és 2007. október 1-jén a dr. Barbalics Miklós közjegyző mellett működő dr. Juhász Krisztina közjegyzőhelyettes előtt ügyszám alatt közjegyzői okiratba foglalt egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozatot tettek, amelyben a folyósított összeg, annak szerződés szerinti kamata és egyéb járulékai megfizetését vállalták az alperes részére a szerződésben meghatározott feltételek szerint.

A felek a kölcsönszerződés 2011. október 25. napján akként módosították, hogy az adósok kérésére a bank 12 hónapos időtartamra mérsékelt összegű fizetést engedélyezett azzal, hogy ezen időtartam alatt a havonta fizetendő minimális törlesztőrészlet 36.000,- Ft. A kölcsönszerződés módosítására vonatkozóan a felperes és Dr. Asbóth Margit közjegyző mellett működő dr. Jászay Viktor közjegyző-helyettes előtt egyoldalú tartozáselismerő és kötelezettségvállaló nyilatkozatot tettek, mely számon került közokiratba foglalásra.

A későbbiek során a megnövekedett törlesztőrészletek megfizetésének a felperes nem tudott eleget tenni, ezért a felhalmozódott tartozás miatt az alperes a kölcsönszerződést 2014. február 11-én a dr. Viszoki Szilvia közjegyző mellett működő Soltész Éva közjegyzőhelyettes által közjegyzői okiratba foglalt nyilatkozatával felmondta, amely a felperes és részére 2014. február 19. napján került kézbesítésre. A felmondás tartalma szerint a kölcsönszerződésből eredő tartozás összege 2014. január 29. napján 57.875,43 CHF tőke, 2.777,52 CHF ügyleti kamat és 47,87 CHF késedelmi kamat.

Az alperes kérelmére dr. Barbalics Miklós közjegyző a számú közjegyzői okiratok záradékolásával 2016. március 30-án számon végrehajtást rendelt a felperessel szemben a 2014. évi XL. törvény szerinti elszámolás és a 2014. évi LXXVII. törvény szerinti forintosítás eredményeként fennálló tartozás, azaz 12.891.731,- Ft tőke, annak 2015. március 31. napjától számított évi 11,985% mértékű késedelmi kamata és 319.985 Ft lejárt késedelmi kamat behajtása iránt. A végrehajtást dr. Dócs Attila önálló bírósági végrehajtó foganatosítja számon.

Felperes keresetében a dr. Barbalics Miklós közjegyző által az alperes kérelmére elrendelt és dr. Dócs Attila önálló bírósági végrehajtó által számon foganatosított végrehajtás megszüntetését kérte a Pp. 369. § a) pontja alapján arra hivatkozással, hogy a követelés alapját képező kölcsönszerződés a Ptk. 205. § (1) bekezdése alapján nem jött létre, illetőleg a Hpt. 213. § (1) bekezdés a), b), c) és e) pontjai alapján érvénytelen, mindemellett nem álltak fenn a végrehajtás elrendelésének a Vht. 23/C. §-ában foglalt feltételei.

Kereseti kérelme indokaként előadta, hogy a kölcsönszerződés I.1. pontja kizárólag CHF-ben határozza meg a kölcsön összegét, holott deviza alapú szerződés esetén szükséges a

forintösszeg feltüntetése is, mindemellett nem került meghatározásra az átváltáskor alkalmazandó árfolyam és a folyósítás időpontja sem, amelyek a kiszámíthatóságot biztosíthatnák, ezért a szerződés a Hpt. 213. § (1) bekezdés a) pontja alapján semmis. Önmagában már a kölcsön folyósításának a folyósítási feltételek teljesítésétől való függővé tétele is tisztességtelennek minősül a Ptk. 209. § (1) bekezdése alapján, és a "8 munkanapon belüli" megfogalmazás sem egyértelmű, mivel nem tudni, hogy a bank melyik napon fog folyósítani, így a felperes nem tudhatta a szerződés megkötésének időpontjában, hogy a CHF kölcsönösszeg milyen árfolyamon kerül átváltásra. A bank maga alakíthatta a folyósítási feltételek teljesülésének időpontját, ezért e kikötés a 18/1999. Korm.rend. 2. § f) pontja alapján tisztességtelen. Mindezek egyben a kölcsönszerződés létre nem jöttét is eredményezik a Ptk. 205. § (1) bekezdése alapján, hiszen a felek között nem jött és nem is jöhetett létre konszenzus a kölcsön összege vonatkozásában, mivel az nincs meghatározva egyértelműen.

Hivatkozott továbbá a felperes a Hpt. 213. § (1) bekezdés b) pontjára is, e körben arra, hogy a kölcsönszerződés III.1. pontja 6,9%-ban határozza meg a THM mértékét, ugyanakkor a Magyar Nemzeti Bank THM-kalkulátorával végzett számítás alapján a THM mértéke ennél alacsonyabb, 6,55%, amiből arra lehet következtetni, hogy van olyan rejtett költség, amelyet a szerződés nem tartalmaz, ami a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja szerinti érvénytelenséget is maga után vonja. Mindezeken felül a kamat tájékoztató jellege miatt sem lehet valós a szerződésben rögzített THM, a kölcsönszerződés III.2. pontjában feltüntetett kamat ugyanis csak tájékoztató jellegű és az aláírás napjára vonatkozik, ezzel szemben a kölcsön tényleges kamata a folyósításkor érvényes hirdetmény szerinti kamat, azaz egy jövőben meghatározásra kerülő dokumentumban fog csak rögzítésre kerülni. A valós ügyleti kamat egzakt módon, pontos érték megadásával történő meghatározásának hiánya okán a kölcsönszerződés a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja alapján semmis, ahogyan azon oknál fogya is, hogy a kölcsön folyósításának feltételeként a felperesnek folyószámlát kellett nyitnia az alperesnél, az ezzel kapcsolatos költséget azonban a kölcsönszerződés nem tartalmazza. A számlanyitás költségein túl a számlavezetés költségei sincsenek egyértelműen meghatározva, ahogyan a folyósításkor keletkező átutalási költség sem, mivel a szerződés mellékletének III. és IV. pontjaiban csak minimum és maximum összegek kerültek meghatározásra, ami nem felel meg az egyértelmű meghatározás követelményének, így sérti a Hpt. 210. § (2) bekezdését is. A kölcsönösszeg, a kamat és a THM meghatározásának hiányában az azokhoz igazodó törlesztőrészletek összege sem számítható ki, amelyet szintén kizárólag CHF-ben tartalmaz a szerződés. A felperes számára még az első törlesztőrészlet forint összege sem volt ismert, ezért a kölcsönszerződés a Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontja alapján is semmis.

Előadta továbbá a felperes, hogy szerződési akarata nem terjedt ki az árfolyamkockázat viselésére, és amennyiben tisztában lett volna annak korlátlan mértékével, – megjegyezve, hogy a szerződés VII.1. pontja az 5%-os változást nagy mértékűnek tekinti – úgy nem kötötte volna meg a szerződést, ezért az a Ptk. 205. § (1) és (2) bekezdései alapján nem jött létre. A kölcsönösszeg, az ügyleti kamat és a THM meghatározásának hiánya folytán hiányzik a szerződés ezen lényeges elemeire vonatkozó konszenzus is.

Hivatkozott a felperes arra is, hogy a kölcsönszerződés I.4. és VIII.12. pontjai tisztességtelenek a 18/1999. (II. 5.) Korm.rendelet 1. § (1) bekezdés a), b), és j) pontjai alapján, az abban foglaltak ugyanis tulajdonképpen egy biankó tartozás-elismerésnek minősülnek, ami egyoldalúan jogosítja a bankot annak megállapítására, hogy mennyi az adós tartozása, és megfordítja a bizonyítási terhet a fogyasztó hátrányára. Előadta továbbá, hogy a végrehajtás elrendelésének a Vht. 23/C. § (1) bekezdés c) pontjában előírt feltételei nem álltak fenn, miután a kölcsönszerződés a szerződéskötés napjára vonatkozóan nem tartalmazza pontosan a kölcsön összegét, ahogyan a kamat, az egyéb költségek, a THM és a törlesztőrészletek összegét sem, mivel azok a folyósítás időpontjának függvényében, a

folyósításkori árfolyam és hirdetmény szerint kerülnek ténylegesen meghatározásra, így egyértelműen megállapítható, hogy a záradékol egyoldalú tartozáselismerő nyilatkozat valótlan adatokat tartalmaz.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte. A Hpt. 213. § (1) bekezdés a) pontjára való felperesi hivatkozás körében előadta, hogy a felek a szerződésben rögzített 57.798,- CHF összeg tárgyában kötöttek szerződést, a Kúria 6/2013. PJE határozata értelmében pedig nem szükséges a folyósítandó forint összeg feltüntetése az egyértelmű meghatározottság követelményének teljesüléséhez. Az átszámítás módjának meghatározása hiányában - ahogyan arra a Kúria 2/2014 PJE határozatának indokolása is rámutat – a régi Ptk. 231. § (2) bekezdése alkalmazandó a bank teljesítésekor. A folyósítás határidejét a felek a szerződés II.1. pontjában rögzítették, a folyósítási feltételek pedig oly módon kerültek szabályozásra, hogy azok teljesülése a felperes aktív magatartásán múlt. A hatályos kormányrendelet alapján számított THM mértékét és a hiteldíj számítása során figyelembe nem vett költségeket a szerződés egyaránt tartalmazza, ezen túlmenően a szerződés részét képező Hirdetmény tartalmazza a szerződéssel kapcsolatban esetlegesen felmerülő valamennyi egyéb költséget. Utalt arra az alperes, hogy a fogyasztói érdekek sérelmét kizárólag az eredményezhetné, ha a ténylegesen alkalmazott THM-nél alacsonyabb értéket tüntetett volna fel a szerződésben. A kamat meghatározásának hiányára való felperesi hivatkozás körében kifejtette, hogy a kölcsön folyósításáig – melynek időpontja elsősorban a felperes magatartásán múlt – nem lehetett szó kölcsönnyújtásról, kamatfizetési kötelezettség csak ezt követően terhelte a felperest, a felek pedig a Hirdetményt - mely tartalmazza a mindenkori ügyleti kamat mértékét - magukra nézve kötelezőnek ismerték el, az a kölcsönszerződés részévé vált. Figyelemmel arra, hogy a szerződés III.4. pontja alapján az alperes jogosult volt a kamat mértékét kamatperiódusonként megemelni, továbbá arra, hogy a folyósításig nem számíthatott fel az alperes kamatot, álláspontja szerint nem jelenthető ki, hogy a kölcsön ügyleti kamata ne került volna jogszerűen meghatározásra. A szerződéskötéskori kamat mértékét csupán azért közölte tájékoztató jelleggel az alperes, hogy egyértelművé tegye a felperes számára az egyoldalú szerződésmódosítási jog gyakorlásának lehetőségét. Hivatkozott arra, hogy a törvényi rendelkezés fogyasztóvédelmi célja nem adhat okot a szerződés öncélú, a szerződés többi előírását és azok egymáshoz való viszonyát figyelmen kívül hagyó értelmezésére. A felperes tisztában volt azzal, hogy az ügyleti kamat mértéke 5,99% lenne, ha a folyósításra a szerződéskötéssel egyidejűleg került volna sor, és azzal is tisztában volt, hogy a folyósítás időpontjáig ez változhat, így nem állíthatja, hogy az ügyleti kamat mértéke nem került egyértelműen meghatározásra a szerződésben a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontjának és a Hpt. 210. § (2) bekezdésének megfelelően. A folyószámlanyitás nem járt költséggel, a felperes által hiányolt további költségeket pedig a kölcsönszerződés részét képező Hirdetmény tartalmazza. Alaptalan a Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontjára történő felperesi hivatkozás is, mivel a kölcsönszerződés IV.2. pontja rögzíti a törlesztőrészletek összegét, a IV.3-4. pontok pedig a törlesztőrészletek számát és esedékességét. A 6/2013. PJE határozat értelmében nem szükséges a törlesztőrészletek forintban történő meghatározása, elegendő azok kiszámíthatósága a szerződés rendelkezései alapján, mindemellett az Elszámolási törvény és a Forintosítási törvény szerint készített törlesztési táblázat – mely a szerződés részévé vált – valamennyi törlesztőrészletet tartalmazza a jövőre nézve.

A Vht. 23/C. §-ának sérelme és a ténytanúsítvány tisztességtelenségére való felperesi hivatkozás kapcsán kifejtette, hogy a közvetlen végrehajthatóságot nem a kölcsönszerződés I.4. és VIII.12. pontjai biztosítják, mivel a végrehajtás elrendelésének feltételeit a szerződéses kötelezettségeket tartalmazó egyoldalú tartozáselismerő nyilatkozat és a szerződés felmondását igazoló közokirat képezik, a közjegyző pedig nem vizsgálja és nem is vizsgálhatja azt, hogy a végrehajtást kérő mire alapozza a végrehajtandó követelés összegét,

ahogyan a szerződés érvényességét sem, így nem lehet szó a bizonyítási tehernek a felperes által megjelölt módon való megfordulásáról sem.

Az árfolyamkockázat viselésére körében előadott felperesi hivatkozás kapcsán csatolta a felperes által aláírt kockázatfeltáró nyilatkozatot, amely álláspontja szerint világosan és érthetően tartalmazza az árfolyamváltozás lehetőségét, annak a törlesztőrészletek összegére gyakorolt hatását és azt, hogy az árfolyamváltozásnak nincs felső határa, ennek kockázata pedig a fogyasztót terheli. Hivatkozott arra, hogy a fogyasztótól elvárható, hogy a szerződést alaposan elolvassa, és amennyiben annak valamely rendelkezését nem érti, úgy tájékoztatást kérjen.

A kereset alapos.

A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 366. §-a alapján ha a végrehajtás megszüntetésére, illetőleg korlátozására a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 41. vagy 56. §-a szerint a bírósági végrehajtási eljárás keretében nincs lehetőség, az az adós, aki a végrehajtást sérelmesnek tartja, végrehajtás megszüntetési, illetőleg korlátozási pert indíthat a végrehajtást kérő ellen.

A Pp. 369. §-a alapján a végrehajtási záradékkal ellátott okirattal és a vele egy tekintet alá eső végrehajtható okirattal elrendelt végrehajtás megszüntetése és korlátozása iránt pert akkor lehet indítani, ha

- a) a végrehajtani kívánt követelés érvényesen nem jött létre,
- b) a követelés egészen, illetőleg részben megszűnt,
- c) a végrehajtást kérő a teljesítésre halasztást adott, és az időtartama nem járt le,
- d) az adós a követeléssel szemben beszámítható követelést kíván érvényesíteni.

A szerződéskötéskor hatályban volt Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 523. § (1) bekezdése szerint kölcsönszerződés alapján a pénzintézet vagy más hitelező köteles meghatározott pénzösszeget az adós rendelkezésére bocsátani, az adós pedig köteles a kölcsön összegét a szerződés szerint visszafizetni.

A Ptk. 205. § (1) bekezdése alapján a szerződés a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével jön létre. A (2) bekezdés szerint a szerződés létrejöttéhez a feleknek a lényeges, valamint a bármelyikük által lényegesnek minősített kérdésekben való megállapodása szükséges. Nem kell a feleknek megállapodniuk olyan kérdésekben, amelyeket jogszabály rendez.

A Ptk. 216. § (1) bekezdés alapján szerződést jogszabály ellenkező rendelkezése hiányában akár szóban, akár írásban lehet kötni. A szerződési akaratot ráutaló magatartással is kifejezésre lehet juttatni.

A Ptk. 217. § (1) bekezdése szerint jogszabály a szerződésre meghatározott alakot szabhat. Az alakiság megsértésével kötött szerződés - ha jogszabály másként nem rendelkezik - semmis.

A szerződéskötéskor hatályos hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 210. § (1) bekezdése alapján a pénzügyi intézmény pénzügyi és kiegészítő pénzügyi szolgáltatásra irányűló szerződést csak írásban vagy minősített elektronikus aláírással ellátott elektronikus okirat formájában köthet. A (2) bekezdés értelmében a pénzügyi és kiegészítő pénzügyi szolgáltatásra irányuló szerződésben egyértelműen meg kell határozni a kamatot, díjat és minden egyéb költséget vagy feltételt,

ideértve a késedelmes teljesítés jogkövetkezményeit és a szerződést biztosító mellékkötelezettségek érvényesítésének módját, következményeit is.

A Hpt. 2. számú mellékletének III.5. pontja szerint fogyasztási kölcsön: a mindennapi élet szokásos használati tárgyainak megvásárlásához, javíttatásához, illetve szolgáltatások igénybevételéhez - a természetes személy részére - nyújtott kölcsön és a felhasználási célhoz nem kötött kölcsön, ha a kölcsönt a természetes személy nem üzletszerű tevékenysége keretében veszi igénybe.

A Hpt. 213. § (1) bekezdése szerint semmis az a fogyasztási, lakossági kölcsönszerződés, amelyik nem tartalmazza

- a) a szerződés tárgyát,
- b) az éves, százalékban kifejezett teljes hiteldíjmutatót, a hiteldíjmutató számítása során figyelembe nem vett egyéb esetleges költségek meghatározását és összegét, vagy ha az ilyen költségek pontosan nem határozhatók meg, az ezekre vonatkozó becslést,
- c) a szerződéssel kapcsolatos összes költséget, ideértve a kamatokat, járulékokat, valamint ezek éves, százalékban kifejezett értékét;
- d) azon feltételeknek, illetőleg körülményeknek a részletes meghatározását, amelyek esetében a hiteldíj megváltoztatható, vagy ha ez nem lehetséges, az erről szóló tájékoztatást,
- e) a törlesztő részletek számát, összegét, a törlesztési időpontokat,
- f) a szükséges biztosítékok meghatározását, valamint
- g) a szerződéshez kapcsolódóan a fogyasztótól megkövetelt biztosítások megjelölését.

A végrehajtás megszüntetése iránti kereseti kérelme indokaként a felperes hivatkozott a szerződés létre nem jöttére is, ezért a bíróságnak mindenekelőtt abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a felek között létrejött-e a végrehajtandó követelés alapját képező kölcsönszerződés, a szerződés érvényességének vizsgálata ugyanis feltételezi a szerződés létrejöttét. E körben a bíróságnak nem azt kellett vizsgálnia, hogy a felek rögzítették-e írásban a kölcsönszerződés lényeges tartalmai elemeit, hanem arról kellett döntenie, hogy a felek kifejezésre juttatták-e akár írásban, akár szóban, akár ráutaló magatartással a kölcsönös és egybehangzó szerződési akaratukat, az alakiságra vonatkozó szabályok megsértése ugyanis a Ptk. 217. § (1) bekezdése szerint nem a szerződés létre nem jöttét, hanem annak érvénytelenségét eredményezi. A rendelkezésre álló okirati bizonyítékok megállapítható volt, hogy felek szerződési akarata – a felperes személyes nyilatkozata szerint is – szabad felhasználású, 57.798,- CHF összegű svájci frank alapú kölcsön nyújtására irányult 240 hónapos futamidővel, oly módon, hogy az alperes a felperes folyószámlájára forintban folyósítja a kölcsönt, az alperes és az adóstárs pedig a teljes futamidő alatt havi 413,75 CHF összegű törlesztőrészletet köteles megfizetni – választásuk szerint svájci frankban vagy forintban – az alperes részére, amely magában foglalja a tőketörlesztésen felül az évi 5,99%-os mértékű ügyleti kamat megfizetését is. A felperes aláírta az erről szóló kölcsönszerződést, majd az alperes a szerződésben foglaltaknak megfelelően folyósította részére a kölcsönt és hívta fel a felperest az esedékes törlesztőrészletek megfizetésére, aki éveken keresztül – bár nem minden alkalommal határidőben, de eleget is tett a szerződésből eredő fizetési kötelezettségeinek. Mindezek alapján kétséget kizáróan megállapítható a felek egybehangzó és kölcsönös akaratának kifejeződése a kölcsönszerződés lényeges elemei tekintetében, így a rendelkezésre bocsátandó kölcsön összegében, a futamidőben, a törlesztőrészletek összegében, az ügyleti kamat mértékében és abban, hogy a kölcsön devizaalapú. Egyetértett a bíróság az alperes azon hivatkozásával, mely szerint a Ptk. 205. §-a alapján nem kell a feleknek megállapodniuk olyan kérdésekben, amelyeket jogszabály rendez, a teljesítéskor alkalmazandó árfolyamot pedig a Ptk. 231. § (2) bekezdésének diszpozitív szabálya rendezi, így eltérő megállapodás hiányában az válik a szerződés részéve. Annak

kérdése, hogy az alperes ennek megfelelően teljesített-e, nem a szerződés érvényessége körében, hanem a szerződésszerű teljesítés megítélése körében vizsgálandó. A felek nemcsak, hogy megállapodtak a kölcsönszerződés lényeges elemeiben, hanem a megállapodásnak megfelelően is teljesítették szerződéses kötelezettségeiket éveken keresztül, ezért a felperes nem hivatkozhat alappal arra, hogy egyező akaratukat még ráutaló magatartással sem fejezték ki. Az alperes által csatolt kockázatfeltáró nyilatkozat rögzíti az árfolyamváltozás kockázatát, illetőleg azt, hogy ezen kockázatot az adós viseli, az árfolyamváltozás befolyással van a tőke és a kamattörlesztésre fordítandó forint összegére, és előre nem látható mértékű többletköltséget okozhat az adósnak, mindebből pedig egyértelműen felismerhető volt a felperes számára, hogy az árfolyamkockázat korlátozás nélkül kizárólag őt terheli, és hogy az árfolyam rá nézve kedvezőtlen változásának nincs felső határa. A felperes a kölcsönszerződésen túl a kockázatfeltáró nyilatkozatot is aláírta, ezáltal írásban is kifejezte az árfolyam-kockázatot magában hordozó szerződés megkötésére irányuló mindemellett az árfolyam jelentős mértékű megnövekedését követően is teljesítette a törlesztőrészleteket, a szerződést tévedés címén nem támadta meg, ezáltal pedig ráutaló magatartással is elfogadta az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szerződéses kikötést, ahogyan a ténylegesen alkalmazott kamat mértékét is. Megjegyzi a bíróság, hogy a teljes hiteldíj mutató nem a kölcsönszerződés lényeges tartalmi eleme, hanem a fogyasztók tájékoztatását szolgáló adat, a felek konszenzusának nem a THM értékére, hanem fizetendő ügyleti kamatra kell kiterjednie a szerződés létrejöttéhez. Nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy a folyósított forintösszeg, az ügyleti kamat mértékének, a törlesztőrészletek összegének és az árfolyamkockázatnak az ismeretében a felperes 2011. október 25. napján – négy évvel a szerződéskötést követően – írásban is megerősítette szerződés szándékát azáltal, hogy aláírta a kölcsönszerződés módosítását. Mindezek alapján a bíróság nem találta alaposnak a kölcsönszerződés létre nem jöttére való felperesi hivatkozást.

A szerződés érvénytelenségére alapított kereseti kérelem vonatkozásában a bíróság kizárólag a felperes által megjelölt érvénytelenségi okokat vizsgálta, így a kölcsön összegének, a törlesztőrészletek összegének, a kamat éves, százalékos értékének, az egyéb költségeknek és a teljes hiteldíj mutatónak a meghatározottságát. A kölcsönszerződés érvényességének elbírálása során a bíróság az egyedi kölcsönszerződést és annak elválaszthatatlan részét képező mellékleteit vizsgálta, a kölcsönszerződés ugyanis akkor felel meg a Hpt. 213. § (1) bekezdésében felsorolt tartalmi követelményeknek, ha a szerződés, illetve az annak részét képező mellékletek – köztük az Üzletszabályzat és a Hirdetmény – együttesen tartalmazzák az ott előírtakat. Nincs akadálya ugyanis annak, hogy a felek több okiratba foglaltan rögzítsék a szerződés feltételeit, ezért a szerződés alatt nemcsak az egyedi szerződés, hanem az annak mellékletét képező további okiratok egyaránt értendők. Alaptalanul hivatkozott a felperes arra, hogy az Üzletszabályzatot és a Hirdetményt nem adta át részére az alperes, valamint az erre vonatkozó külön okiratban történő nyilatkoztatás tisztességtelenségére és Ptk. 205/A. § (2) bekezdésére is, mivel a Ptk. 205/A. § (1) bekezdése szerint egy szerződési feltétel éppen azáltal minősül általános szerződési feltételnek, hogy azt a felek egyedileg nem tárgyalták meg, és ezzel együtt válik az a Ptk. 205/B. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint a szerződés részévé, ha az ÁSZF alkalmazója lehetővé tette, hogy a másik fél annak tartalmát megismerje, és ha azt a másik fél kifejezetten vagy ráutaló magatartással elfogadta. A felperes előzetes írásbeli árajánlatot kapott az alperestől a bankfiókban, majd annak megfontolását követően egy másik alakalommal került sor a szerződés aláírására, így semmi nem zárta el őt attól, hogy a nyilvánosan közzétett Üzletszabályzatot és Hirdetményt megismerje. Maga a felperes sem hivatkozott arra, hogy az alperes nem tette lehetővé számára ezen dokumentumok megismerését, a felperes pedig nemcsak írásban fogadta el azokat, hanem a szerződés létrejötte körében kifejtettek szerint ráutaló magatartással is.

A felek között deviza alapú kölcsönszerződés jött létre, amelyben a kirovó és a lerovó

pénznem eltér egymástól: a kölcsön összegét a felek svájci frankban határozták meg, az alperes a tartozást svájci frankban tartotta nyilván, a törlesztőrészletek összegét a felek szintén svájci frankban határozták meg, ugyanakkor az alperes a kölcsönt forintban folyósította, a felperes pedig forintban törlesztette. A perbeli kölcsönszerződés a Ptk. 685. § e) pontja szerinti fogyasztói szerződésnek, illetőleg a Hpt. 2. számú melléklete szerinti fogyasztási kölcsönnek minősül, ezért arra irányadóak a Hpt. 213. §-ának rendelkezései.

A felperes mindenekelőtt a kölcsön összegének a meghatározatlanságára és a Hpt. 213. § (1) bekezdés a) pontjának sérelmére alapította a végrehajtás megszüntetése iránti keresetét. A Ptk. 523. §-ában foglaltak alapján a kölcsön összege az az összeg, amelyet a hitelező az adós rendelkezésére bocsátani köteles. Tévesen hivatkozott arra a felperes, hogy deviza-alapú kölcsönszerződés esetén elengedhetetlen a kölcsön összegének - és a törlsztőrészletek összegének – a forintban való meghatározása. A felek által is hivatkozott és a bíróságokra nézve kötelező iránymutatásul szolgáló 6/2013. Polgári jogegységi határozatban a Kúria az alábbiakat fejtette ki: "Deviza alapú kölcsönszerződéseknél két tipikus módja van a kölcsönösszeg meghatározásának. Vannak olyan deviza alapú kölcsönszerződések, melyek a kölcsönt devizában határozzák meg és a szerződés egyéb rendelkezései nem hagynak kétséget afelől, hogy a devizát a szerződésben meghatározott időpontban, a szerződésben - tipikusan a kölcsönt nyújtó pénzintézet vételi árfolyamán (lízingszerződés esetén, ha a lízingbe adónak nincs saját árfolyama, a szerződésben meghatározott pénzügyi intézmény vételi árfolyamán) kell átszámítani forintra. Ezt az összeget folyósítja a pénzügyi intézmény. (...) A másik szokásos meghatározási mód az, hogy a kölcsönt forintban határozzák meg, de a szerződés egyéb rendelkezéseiből következően egyértelmű, hogy a kölcsön devizában kerül megállapításra, a szerződésben meghatározott időpontban az ott meghatározott pénzintézet deviza vételi árfolyama figyelembe vételével, és ezt az összeget, valamint annak járulékait kell az adósnak forintban visszafizetnie a mindenkor irányadó eladási árfolyamon számítva. Egyik meghatározási mód sem sérti a Ptk. 523. §-ában írtakat.." A perbeli szerződésben a felek a fenti két meghatározási mód közül az előbbit alkalmazták, azaz meghatározták 57.798,- CHF-ben a kölcsön összegét, a szerződésben megjelölt számlaszám és magának a szerződésnek a megnevezése alapján pedig egyértelműen megállapítható, hogy a felek akaratával egyezően az alperes forint összeget volt köteles folyósítani. Az alperesnek a szerződés alapián 57.798,- CHF-et kellett forintszámlára folyósítania, a felperesnek pedig 57.798,- CHF tartozása keletkezett, ezért ezen devizaösszeg tekintendő a szerződés tárgyának, amely a szerződésben egyértelműen meghatározásra került. A kölcsönösszeg egyértelmű meghatározottságát nem érinti az a körülmény, hogy a kölcsönszerződés megkötésekor a felek nem rögzítették a folyósítás időpontját, ugyanis az alperesnek a folyósítás időpontjától függetlenül 57.798,- CHF kölcsönt kellett a felperes rendelkezésére bocsátania. Utal e helyen is a bíróság arra, hogy az átváltáskor alkalmazandó árfolyamra vonatkozó szerződéses kikötés hiányában a Ptk. 231. § (2) bekezdése szerinti rendelkezés válik a szerződés részévé, annak kérdése pedig, hogy az alperes ennek megfelelően teljesített-e, nem érinti a szerződés érvényességét. Mindezek alapján a bíróság nem találta alaposnak a Hpt. 213. § (1) bekezdés a) pontjára, azaz a kölcsönösszeg meghatározásának hiányára való felperesi hivatkozást.

A törlesztőrészletek összege vonatkozásában a kölcsönszerződés IV/2. pontja egyértelműen meghatározza a havonta fizetendő törlesztőrészletek svájci frank összegét, a IV/3-4. pontjai pedig a törlesztőrészletek számát és esedékességét, ezért a bíróság nem találta alaposnak a Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontjára való felperesi hivatkozást sem. Tévesen hivatkozott a felperes a kiszámíthatóság hiányára, amennyiben ugyanis összegszerűen meghatározásra kerül a havonta fizetendő törlesztőrészlet, úgy nem merül fel a kiszámíthatóság szükségessége, ahogy alaptalan volt az arra való hivatkozása is, hogy a felperes számára még az első törlesztőrészlet forint összege sem volt ismert a szerződéskötéskor, mivel a szerződés alapján devizában volt köteles a felperes törleszteni, és csak lehetőség volt számára a forintban való

törlesztés, utóbbi esetre pedig szabályozásra került a szerződésben az átváltáshoz alkalmazandó árfolyam.

Alaposnak találta ugyanakkor a bíróság a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontjának sérelmére alapított kereseti kérelmet, tekintve, hogy a szerződésben nem került meghatározásra a kamat mértéke, hanem akként rendelkeztek arról a felek, hogy a folyósítás időpontjában hatályos Hirdetményben megállapított kamatláb kerül majd alkalmazásra. A kölcsönszerződés megkötésekor ezek alapján nem volt ismert a felek előtt, hogy milyen mértékű kamatot lesz köteles a felperes a kölcsön ellenértékeként megfizetni, amely egyébiránt a felperes főszolgáltatásának minősül. Kétségtelen, hogy a kölcsön folyósításáig a felperest nem terhelte kamatfizetési kötelezettség, és az sem vitatott, hogy az alperes egyoldalú kamatemelési jogot kötött ki a szerződésben, ez azonban nem jelenti azt, hogy az induló kamat pontos mértékében a feleknek még a folyósítást megelőzően, a szerződéskötéskor meg kell állapodniuk, és azt a szerződésben rögzíteniük kell, mégpedig a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja alapján éves, százalékban kifejezett értékben. A Hirdetményt ugyan valóban kötelezőnek ismerték el magukra nézve a felek, azonban az egyedi szerződés nem a Hirdetményben a szerződéskötéskor meghatározott kamatra utal, hanem egy jövőbeli időpontban érvényes – a szerződéskötéskor még nem ismert – értékre. A kamat mértéke mindezek alapján nem került rögzítésre a szerződésben, az csak tájékoztató jellegű adatot tartalmaz, amely sérti a Hpt. 210. § (1) bekezdését és a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontját, ezért az utóbbi jogszabályhely, valamint a Ptk. 217. §-a alapján a szerződés semmis. Az egyoldalú kamatmódosítási jog mely attol fuggetlenul tisztessegtelen a 2014. evi XXXVIII. torveny 4. §-a szerinti velelem megdöntésének hiányában, hogy a felperes e kikötést tisztességtelennek tartotta-e – nem zárja ki a szerződéskötéskori érték meghatározását, amely a perbeli kölcsönszerződés érvényességi kelléke, éppen ezen kezdő értékhez viszonyítva vizsgálandó vita esetén az egyoldalú szerződésmódosítási jog gyakorlásának jogszerűsége.

A kamat meghatározásának hiánya a teljes szerződés semmisségét eredményezi, a végrehajtandó alperesi követelés ennél fogva érvényesen nem jött létre. Figyelemmel arra, hogy a bíróság a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontjára alapított keresetet alaposnak találta, a további érvénytelenségi okok vizsgálatára nem volt szükség, tekintve, hogy amennyiben a felperes által hivatkozott érvénytelenségi okok közül akár csak egy érvénytelenségi ok is megáll, amely alapján a követelés érvényesen nem jött létre, úgy a végrehajtás megszüntetésének van helye.

Megjegyzi mindemellett a bíróság, hogy a THM értéke a szerződés III/5. pontjában egyértelműen megjelölésre került, annak számításának alapjául az alperes a ténylegesen alkalmazott ügyleti kamatot alkalmazta, és semmi nem támasztotta alá azt a felperesi állítást, - amely pusztán következtetésen alapult, és tulajdonképpen nem is tényállításnak, hanem kételyek megfogalmazásának volt tekinthető – hogy a valós teljes hiteldíj mutatótól eltérő értéket tüntetett volna fel az alperes a szerződésben. A felperes azon hivatkozása, mely szerint a szerződés minden bizonnyal rejtett költségeket tartalmaz, nem volt elbírálható olyan konkrét költségek megjelölése nélkül, amelyeket az alperes anélkül érvényesített a felperessel szemben, hogy azok a szerződésben meghatározásra kerültek volna. A felperes nem cáfolta az alperes azon állítását, mely szerint a folyószámlanyitás nem járt költséggel, számlavezetéssel kapcsolatos költségek pedig – így a számlavezetés díj és az átutalási díj – a folyószámla szerződéshez kapcsolódnak, azokat az ahhoz tartozó hirdetménynek kell tartalmaznia, mindemellett ha valamely költség nem került egyértelműen meghatározásra a csupán részleges érvénytelenséget eredményez, szerződésben. következménnyel jár, hogy az alperes az adott költséget, díjat nem érvényesítheti jogszerűen a felperessel szemben, arra pedig a felperes sem hivatkozott, hogy a végrehajtandó követelés meghatározott része ilyen igényből eredne.

A bíróság osztotta az alperes azon álláspontját, mely szerint a végrehajtás elrendelésére nem a kölcsönszerződés I.4. és VIII.12. pontjai alapján kerülhetett sor – megjegyzendő e körben, hogy jogerős ítélet alapján elrendelésre kerülő végrehajtás esetén sem vizsgálhatja a bíróság, hogy az ítéleti marasztalás összegével megegyező mértékű tartozása áll-e fenn az adósnak, hanem a végrehajtás kérő kérelmében megjelölt összegre rendeli el a végrehajtást, az adós pedig a végrehajtás megszüntetését és korlátozását kérheti, amennyiben nem áll fenn tartozása, illetve eltérő összegű tartozása áll fenn. Ugyanezen lehetőségek biztosítottak a közjegyző által elrendelt végrehajtás esetén is. A kölcsönszerződés I.4. és VIII.12. pontjainak esetleges tisztességtelensége a bíróság álláspontja szerint csupán részleges érvénytelenséget vonhat maga után, ezen részleges érvénytelenség pedig sem a követelés jogalapját, sem annak összegszerűségét nem érintené, hanem – ahogyan arra a felperes is hivatkozott – a bizonyítási teherre lenne befolyással a követelés összegszerűsége tárgyában keletkezett jogvitában, ezért jelen perben – amelyben egyébiránt a felperes nem vitatta az alperes nyilvántartása szerinti adatok helytállóságát – nem képezhette vizsgálat tárgyát e kikötés érvénytelensége, annak megállapítása sem szolgálhatott volna ugyanis alapul a végrehajtás megszüntetésére.

A felperes hivatkozott a Vht. 23/C. § (1) bekezdésének a sérelmére is, a bíróság álláspontja szerint azonban az, hogy a záradék kibocsátása jogszerűen történt-e, a végrehajtás megszüntetése iránti perben nem vizsgálható, mivel ennek jogorvoslati eszközét a Vht. 211. § (2) bekezdése szabályozza. Eszerint ha a bíróság az okiratot a törvény megsértésével látta el végrehajtási záradékkal, a végrehajtási záradékot törölni kell, a perbeli esetben pedig a Vht. 224/A. §-a alapján a záradék törlése – e körben pedig a Vht. 23/C. §-a szerinti feltételek vizsgálata – a közjegyző hatáskörébe tartozik. E törvényben rögzített hatáskört a bíróság nem vonhatja el a közjegyzőtől még abban az esetben sem, ha a végrehajtás megszüntetése iránti per hatékonyabb eszköznek minősül az adós szempontjából. A Pp. 369. § a) pontjára alapított végrehajtás megszüntetése iránti perben nem a záradék kibocsátásának jogszerűsége, hanem a követelés érvényes létrejötte vizsgálandó, amelybe ugyanakkor beletartozik a végrehajtási záradékkal ellátott közjegyzői okirat vizsgálata is, tekintve, hogy a pernek nemcsak a felek közötti szerződésből eredő – polgári peres úton érvényesíthető – követelés a tárgya, hanem a közjegyzői okiratba foglalt, közvetlen végrehajtást lehetővé tevő kötelezettségvállalás is. Hangsúlyozandó azonban, hogy nem a közjegyzői záradék kibocsátásnak jogszerűségét, hanem a záradékkal ellátott közjegyzői okiratot vizsgálhatja a bíróság a végrehajtás megszüntetése iránti perben.

Mindezek alapján a perbeli szerződés tekintetében a kamat meghatározásának hiánya folytán a bíróság megállapította, hogy a végrehajtandó követelés érvényesen nem jött létre, ezért a végrehajtást a Pp. 369. § a) pontja alapján megszüntette.

A bíróság a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes alperest az felperes perköltségének megfizetésére, amely a felperesi jogi képviselő részére a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján megállapított – és az ügyben tartott tárgyalások számára, valamint a szükséges bizonyítás terjedelmére és a per tartamára tekintettel az (5) bekezdés alapján 400.000,- Ft + ÁFA összegre mérsékelt – ügyvédi munkadíjból áll. Utal arra e körben a bíróság, hogy a felperes által csatolt megbízási szerződés nem határozza meg a megbízási díj mértékét. A bíróság a Pp. rendelkezései alapján a perköltség mértékéről, annak viseléséről és megfizetésének határidejéről határozhat, nem terjedhet ki azonban a bíróság döntése a teljesítés módjának meghatározására, így nem írhatja elő, hogy a kötelezett átutalással vagy készpénzben, illetőleg mely bankszámlára vagy milyen címletekben teljesítsen. Jelen esetben sem zárhatja el a bíróság az alperest attól, hogy választása szerint készpénzben vagy a felperes lakóhelyére történő postai átutalási megbízással teljesítse a

felperest – és nem jogi képviselőjét – megillető perköltség megfizetését, ezért a bíróság mellőzte a perköltség megfizetésének módjáról való rendelkezést.

A végrehajtó nyilatkozata szerint költségei – a teljesítéssel arányos végrehajtói jutaléktól eltekintve – megtérültek a végrehajtás során az alperes által történt előlegezés illetőleg a felperestől behajtott összegek révén. A 35/2015. (XI. 10.) IM rendelet (DSZ) 14. §-a alapján a behajtott összegből a végrehajtót megillető 5.678,- Ft jutalékon felül további végrehajtási jutalék csak további sikeres behajtás esetén járna a végrehajtónak, ezért a bíróság mellőzte a Pp. 370/A. § (6) bekezdése szerinti döntést a végrehajtási költségek viseléséről.

Az Itv. 74. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó 6/1986 (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján a pervesztes alperes köteles külön felhívásra a felperes illeték-feljegyzési joga folytán előzetesen le nem rótt kereseti illetéket az államnak megfizetni. A bíróság az illeték összegét a végrehajtó által közölt végrehajtási ügyérték alapján meghatározott 14.877.880,- Ft pertárgyérték alapulvételével határozta meg, annak kerekítésére – tekintve, hogy nem illetékbélyegben kell leróni – nem volt szükség.

Az ítélet elleni fellebbezési jogot a Pp. 233. § (1) bekezdése biztosítja.

Budapest, 2016. november 11.

dr. Bereczky Sára s.k. bíró

A kiadmány hiteléül: